

สัตว์ชนิดใหม่ของโลกที่ถูกตั้งชื่อโดยและตั้งชื่อเพื่อเป็นเกียรติแด่

ดร. จารุจินต์ นภิตะภักฐ์ (2493-2551)

NEW SPECIES OF ANIMALS NAMED BY OR FOR

DR. JARUJIN NABHITABHATA (1950-2008)

ประทีป ดั่งแค^{1/*} ยอดชาย ช่วยเงิน^{2/3/} วิยะวัฒน์ ใจตรง^{3/} สุรชิต แวงโสธรณ์^{4/}

Prateep Duengkae^{1/*} Yodchaiy Chuayn Kern^{2/3/} Weeyawat Jaitrong^{3/} Surachit Waengsothorn^{4/}

ดร. จารุจินต์ นภิตะภักฐ์ (2493-2551) หรือชื่อที่เราคุ้นเคยมากกว่าคือ “อาจารย์จารุจินต์” เป็นหนึ่งในบรรดานักวิทยาศาสตร์หลาย ๆ ท่านของประเทศไทยที่ถูกรู้จักและได้รับการยอมรับในผลงานความอดุสาหะ และการอุทิศชีวิตการทำงานของท่านทางด้านธรรมชาติวิทยา จนเป็นที่ประจักษ์ทั้งในและต่างประเทศ ผลงานที่หลากหลายเกี่ยวกับการศึกษาสิ่งมีชีวิตแทบทุกกลุ่มของอาจารย์จารุจินต์สะท้อนออกมาในรูปแบบของงานที่หลากหลาย ในที่นี้จึงขอหยิบยกเพียงบางตัวอย่าง อาทิเช่น หนังสือ (จารุจินต์, 2531; จารุจินต์ และ เกรียงไกร, 2544; เกรียงไกร และ จารุจินต์, 2551; Lekagul *et al.*, 1977; Cox *et al.*, 1998) บทความการวิจัย (จารุจินต์ และ ปรีชา, 2525; จารุจินต์ และ พิชัย, 2528; ธัญญา และ จารุจินต์, 2528; จารุจินต์, 2531; สารละ และคณะ, 2539; วรณวิภา และ จารุจินต์, 2550; Wüster *et al.*, 1995; Inthara *et al.*, 2004; Kupfer *et al.*, 2005; Waengsothorn *et al.*, 2007) บัญชีรายชื่อสิ่งมีชีวิต (Nabhitabhata *et al.*, “2004” 2004; Jaitrong & Nabhitabhata, 2005; Nabhitabhata & Charard, 2005) เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงผลงานเพียงส่วนหนึ่งที่อาจารย์ได้เพียรพยายามสร้างไว้ และจะยังคงอยู่ให้ชนรุ่นหลัง ได้ใช้ประกอบการศึกษาหาความรู้เพื่อประโยชน์ในด้านธรรมชาติวิทยาตลอดไป แม้ว่าต่อไปนี้อาจารย์ได้จากไปอย่างไม่มีวันกลับแล้วก็ตาม

บทความนี้ ได้รวบรวมรายชื่อสัตว์ประเภทต่าง ๆ ที่ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับนักอนุกรมวิธานท่านอื่น ๆ และชื่อสัตว์ที่นักอนุกรมวิธานทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ตั้งชื่อให้เป็นเกียรติแก่อาจารย์ การตั้งชื่อให้เป็นเกียรตินั้น ถือได้ว่าเป็นวิธีการแสดงออกถึงการยกย่องและยอมรับในผลงาน ความเชี่ยวชาญ และความอดุสาหะที่บุคคล คนหนึ่งคนใด ได้อุทิศให้แก่ส่วนรวมด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งอาจารย์จารุจินต์ก็เป็นผู้หนึ่งที่ได้รับการยกย่องและยอมรับอย่างสมเกียรติด้วยประการทั้งปวง

^{1/} ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ 10900, *e-mail: prateep.du@ku.ac.th

^{2/} Muséum national d'Histoire naturelle, Département de Systematique et Evolution, USM 602 Taxinomie et Collection, 25 rue Cuvier, 75005 Paris, France

^{3/} พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เทคโนธานี ต. คลองห้า อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี 12120

^{4/} ฝ่ายเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) 35 หมู่ 3 เทคโนธานี ต. คลองห้า อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี 12120

จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า ตลอดชีวิตการทำงาน อาจารย์ได้มีส่วนร่วมตั้งชื่อ วิทยาศาสตร์ของสัตว์ประเภทต่าง ๆ จำนวน 12 ชนิด ประกอบด้วย แมลง 1 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 4 ชนิด และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 7 ชนิด ขณะเดียวกันมีนักอนุกรมวิธานตั้งชื่อ วิทยาศาสตร์ของสัตว์ประเภทต่าง ๆ เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์ทั้งสิ้น 7 ชนิด ประกอบด้วย ปู 1 ชนิด แมงมุม 1 ชนิด ไโร 1 ชนิด แมลง 2 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 1 ชนิด และ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 1 ชนิด อนึ่งข้อมูลที่รวบรวมได้นี้ครอบคลุมข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและคาดว่า ครบถ้วนมากที่สุด อย่างไรก็ตามหากมีคนอื่นใดที่ทำให้ข้อมูลบางส่วนที่อยู่นอกเหนือจากที่ รวบรวมไว้ ทางผู้เขียนยินดีน้อมรับคำชี้แนะ รายละเอียดของศัพท์และลักษณะการใช้ยืมหลัก ดังต่อไปนี้

ชื่อไทย (Thai name) — ในบทความนี้ใช้ตามผลงานทางวิชาการที่ได้มีการใช้ชื่อไทยสำหรับ ชนิดนั้น ๆ เป็นครั้งแรก กรณีที่ไม่มีการใช้ชื่อไทย ผู้เขียนได้ใช้ชื่อไทยโดยการตั้งขึ้นใหม่

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ (English common name) — ในบทความนี้ใช้ตามผลงานทางวิชาการ ที่ได้มีการเสนอให้ใช้หรือใช้ชื่อสามัญภาษาอังกฤษสำหรับชนิดนั้น ๆ เป็นครั้งแรก กรณีที่ไม่ มีการใช้ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ ผู้เขียนได้ใช้ชื่อ โดยการตั้งขึ้นใหม่

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ (Type locality) — ในบทความนี้ใช้คำว่า “แหล่งตัวอย่างต้นแบบ” แทนศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “Type locality” ตามเอกสาร สุรจิต และคณะ (2549)

การแพร่กระจาย (Distribution) — ในบทความนี้ขอยึดตามเอกสารอ้างอิงทางวิชาการเท่านั้น เนื่องจากเป็นบทความที่เกิดจากการรวบรวมเอกสาร (Review literature)

สถานภาพ (Status) — ในบทความนี้ได้กำหนดสถานภาพตามกฎหมายโดยกำหนดเป็น “สัตว์ป่าสงวน” ตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๒๕ หรือ “สัตว์ป่าคุ้มครอง” ตามบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบกฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖ ส่วน สถานภาพการถูกคุกคามซึ่งเป็นสถานภาพที่กำหนดขึ้นในระดับประเทศได้กำหนดตาม Nabhitabhata & Chan-ard (2005)

สัตว์ถิ่นเดียว (Endemic animal) — ในบทความนี้ใช้การตรวจเอกสารทางวิชาการเท่าที่ค้นคว้าได้ ในปัจจุบันเท่านั้นและจะอ้างอิงไว้ด้านท้าย และคำศัพท์ “สัตว์ถิ่นเดียว” ยึดตามศัพท์บัญญัติวิชาการ ของราชบัณฑิตยสถาน โดยสืบค้นข้อมูลจาก <http://rirs3.royin.go.th/coinages/webcoinage.php>

สัตว์ที่ตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดย ดร. จารุจินต์ นภิตะภักดิ์

1. ตั๊กแตนตำข้าว

Echinoaesalus dharmia (Araya, Matsui, Nabhitabhata & Panha, 1994)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Khao Luang Stag-Beetle

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “อุทยานแห่งชาติเขาหลวง” จังหวัดนครศรีธรรมราช ตัวอย่างถูกจับที่ระดับความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 100 เมตร

การแพร่กระจาย — ปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดนครศรีธรรมราช (อุทยานแห่งชาติเขาหลวง) (Araya *et al.*, 1994; Pinratana & Maes, 2003)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Pinratana & Maes, 2003)

หมายเหตุ — ตั๊กแตนตำข้าวถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Kunio Araya (Kyushu University ประเทศญี่ปุ่น) ดร. Masafumi Matsui (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) และ ดร. สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ในปี พ.ศ. 2537 หรือ ค.ศ. 1994 (ดู Araya *et al.*, 1994)

2. คางคกห้วยอินทนนท์

Ansonia inthanon Matsui, Nabhitabhata & Panha, 1998

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Inthanon Stream Toad (ธัญญา, 2546; Nabhitabhata *et al.*, “2004” 2004; Nabhitabhata & Chan-ard, 2005)

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “น้ำตกสิริภูมิ” อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ พิกัดที่จับตัวอย่าง 98° 32' E, 18° 33' N ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 1,350 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดเชียงใหม่ (อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์) (ธัญญา, 2546; Matsui *et al.*, 1998; Nabhitabhata *et al.*, “2004” 2004; Nabhitabhata & Chan-ard, 2005) จังหวัดกาญจนบุรี (อำเภอทองผาภูมิ) (ธัญญา, 2546; Matsui *et al.*, 1998; Nabhitabhata & Chan-ard, 2005)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง มีสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) ตามการจัดของ Nabhitabhata & Chan-ard (2005) ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Nabhitabhata & Chan-ard, 2005)

หมายเหตุ — คางคกห้วยอินทนนท์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Masafumi Matsui (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) และ ดร. สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ในปี พ.ศ. 2541 หรือ ค.ศ. 1998 (ดู Matsui *et al.*, 1998)

3. คางคกห้วยระนอง

(*Ansonia kraensis* Matsui, Khonsue & Nabhitabhata, 2005)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Ranong Stream Toad

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “น้ำตกบุญญบาล (Punyaban waterfall)” จังหวัดระนอง พิกัดที่จับตัวอย่าง 98° 52' E, 10° 06' N ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 113 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดชุมพร (ท่าसान) (Grismer, 2006) จังหวัดระนอง (น้ำตกบุญญบาล) (Matsui *et al.*, 2005) ซึ่งน้ำตกนี้อยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติลำนางกระบือ

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ในปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Matsui *et al.*, 2005)

หมายเหตุ — คางคกห้วยระนองถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Masafumi Matsui (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) และ ดร. วิเศษฐ์ คนชื่อ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ในปี พ.ศ. 2548 หรือ ค.ศ. 2005 (ดู Matsui *et al.*, 2005)

4. อึ่งกรายลายเลอะ

(*Leptobrachium smithii* Matsui, Nabhitabhata & Panha, 1999)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Smith's Litter Frog (รัชัญญา, 2546)

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “น้ำตกโตนน้ำพลู (Ton Nam Plu waterfall)” เขาช่อง จังหวัดตรัง พิกัดที่จับตัวอย่าง 4° 34' N, 99° 49' E ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 260 เมตร

การแพร่กระจาย — มีรายงานแพร่กระจายในประเทศพม่า ลาว อินเดี และบังคลาเทศ (Frost, 2008) ส่วนในประเทศไทยพบแพร่กระจายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ตาก อุทัยธานี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เลย พังงา นครศรีธรรมราช ตรัง กระบี่ สงขลา ยะลา และ นราธิวาส (Nabhitabhata *et al.*, “2004” 2004; Nabhitabhata & Chan-ard, 2005)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม

หมายเหตุ — อึ่งกรายลายเลอะถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Masafumi Matsui (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) และ ดร. สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ในปี พ.ศ. 2542 หรือ ค.ศ. 1999 (ดู Matsui *et al.*, 1999)

5. กบลายหินสมศักดิ์

(*Amolops panhai* Matsui & Nabhitabhata, 2006)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Somsak's Cascade Frog

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “น้ำตกป่าละอู (Pa Lao U)” จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิกัดที่จับตัวอย่าง 99° 31' E, 12° 33' N

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และ ระนอง (Matsui & Nabhitabhata, 2006)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุ้มครอง ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Matsui & Nabhitabhata, 2006)

หมายเหตุ — กบลายหินสมศักดิ์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Masafumi Matsui (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) โดยตั้งชื่อเพื่อเป็นเกียรติแก่ ดร. สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ในปี พ.ศ. 2549 หรือ ค.ศ. 2006 (ดู Matsui & Nabhitabhata, 2006) โดยก่อนหน้านี้ ในปี พ.ศ. 2546 กบชนิดนี้ได้ถูกเรียกชื่อภาษาไทยว่า “กบลายหินตะนาวศรี” โดยมีชื่อสามัญภาษาอังกฤษว่า “Tennasserim Cascade Frog” และในชื่อวิทยาศาสตร์มีการระบุถึงเพียงแก่สกุล “*Amolops* sp.” (ปัญญา, 2546)

6. จิ้งเหลนดั่งงเขาสอยดาว

(*Dibamus somsaki* Honda, Nabhitabhata, Ota & Hikida, 1997)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Khao Soi Dao Snake Skink (Nabhitabhata *et al.*, “2004” 2004)

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว” จังหวัดจันทบุรี พิกัดที่จับตัวอย่าง 13° 1' N, 102° 2' E ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 300 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดจันทบุรี (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว) (Honda *et al.*, 1997; Nabhitabhata *et al.*, “2004” 2004; Nabhitabhata & Chan-ard, 2005)

สถานภาพ — ไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง มีสถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient) และเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย ตามการจัดของ Nabhitabhata & Chan-ard (2005)

หมายเหตุ — จิ้งเหลนดั่งงเขาสอยดาวถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Masanao Honda (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) ดร. Hidetoshi Ota (University of the Ryukyus ประเทศญี่ปุ่น) และ ดร. Tsutomu Hikida (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) เพื่อเป็นเกียรติแก่ ดร. สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ในปี พ.ศ. 2540 หรือ ค.ศ. 1997 (ดู Honda *et al.*, 1997)

7. ตุ๊กแกเทย์เลอร์

(*Gekko taylori* Ota & Nabhitabhata, 1991)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Taylor's Gecko

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — ภาคกลางของประเทศไทย

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทย (Grossmann & Ulber, 1990 [ภายใต้ชื่อ *Gekko siamensis*]; Ota & Nabhitabhata, 1991)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง มีสถานภาพกังวลน้อยที่สุด (Least Concern) [ภายใต้ชื่อตุ๊กแกสยาม (*Gekko siamensis*)] และเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย ตามการจัดของ Nabhitabhata & Chan-ard (2005)

หมายเหตุ — ตุ๊กแกเทย์เลอร์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Hidetoshi Ota (University of the Ryukyus ประเทศญี่ปุ่น) เพื่อเป็นเกียรติแก่ ดร. Edward H. Taylor ในปี พ.ศ. 2534 หรือ ค.ศ. 1991 (ดู Ota & Nabhitabhata, 1991) ปัจจุบันตุ๊กแกชนิดนี้ถูกจัดให้เป็นชื่อพ้อง (Synonym) ของตุ๊กแกสยาม (*Gekko gecko* Grossmann & Ulber, 1990) (ดู Grossmann & Ulber, 1990; Bauer *et al.*, 2008)

8. กิ้งก่าภูว

(*Ptyctolaemus phuwuaensis* Manthey & Nabhitabhata, 1991)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Phu Wua Lizard (Nabhitabhata *et al.*, “2004” 2004)

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูว จังหวัดหนองคาย พิกัดที่จับตัวอย่าง 18° 15' N, 103° 58' E ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 200-300 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบแพร่กระจายในประเทศลาวและประเทศไทย (Ananjeva & Stuart, 2001) โดยในประเทศไทยพบเฉพาะที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูว

สถานภาพ — ไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง มีสถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) ตามการจัดของ Nabhitabhata & Chan-ard (2005)

หมายเหตุ — กิ้งก่าภูวถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับคุณUlrich Manthey (ประเทศเยอรมัน) ในปี พ.ศ. 2534 หรือ ค.ศ. 1991 (ดู Manthey & Nabhitabhata, 1991) ต่อมาในปี ค.ศ. 2001 กิ้งก่าภูวถูกเสนอให้จัดอยู่ในกิ้งก่าสกุลใหม่ คือ สกุลกิ้งก่าภูว (genus *Mantheyus* Ananjeva & Stuart, 2001) โดย Ananjeva & Stuart (2001) แต่ข้อเสนอนี้ได้รับการโต้แย้งจาก Hallermann & Böhme (2003) เนื่องจากลักษณะที่ Ananjeva & Stuart (2001) ใช้ในการตั้งสกุลใหม่ (คือลักษณะการปรากฏของ femoral glands) เป็นลักษณะ pleisomorphic ซึ่งแย้งกับหลักการของ Hennig (ดู Hennig, 1950 & 1956) แต่ผลการศึกษาความสัมพันธ์ทางสายพันธุ์ (phylogenetic relationships) ให้ผลสนับสนุนแนวคิดของการให้กิ้งก่าภูวอยู่ในสกุล *Mantheyus* (ดู Schulte *et al.*, 2004)

9. จิ้งเหลนห้วยหางนวม

(*Tropidophorus hangnam* Chuaynkern, Nabhitabhata, Inthara, Kamsook & Somsri, 2005)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Spiny-tailed Water Skink

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในจังหวัดชัยภูมิ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว)

(Chuaynkern *et al.*, 2005)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Chuaynkern *et al.*, 2005)

หมายเหตุ — จิ้งเหลนห้วยหางนวมถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับนายยอดชาย ช่วยเงิน (องค์การพิพิธภัณฑวัตถุวิทยาาสตร์แห่งชาติ) อาจารย์จันทร์ทิพย์ อินธาระ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น) นายมงคล คำสุข (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว) และนายกิตติศักดิ์ สมศรี (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว) ในปี พ.ศ. 2548 หรือ ค.ศ. 2005 (ดู Chuaynkern *et al.*, 2005)

10. จิ้งเหลนห้วยภูว้าว

(*Tropidophorus latiscutatus* Hikida, Orlov, Nabhitabhata & Ota, 2002)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Phu Wua Water Skink

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูว้าว จังหวัดหนองคาย พิกัดที่จับตัวอย่าง 18° 05' N, 103° 45' E ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 200 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในจังหวัดหนองคาย (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูว้าว) (Hikida *et al.*, 2002)

สถานภาพ — ไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง มีสถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient) และเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย ตามการจัดของ Nabhitabhata & Chan-ard (2005)

หมายเหตุ — จิ้งเหลนห้วยภูว้าวถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Tsutomu Hikida (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) ดร. Nikolai L. Orlov (St. Petersburg ประเทศรัสเซีย) และ ดร. Hidetoshi Ota (University of the Ryukyus ประเทศญี่ปุ่น) ในปี พ.ศ. 2545 หรือ ค.ศ. 2002 (ดู Hikida *et al.*, 2002)

11. จิ้งเหลนห้วยภูผาน้ำทิพย์

(*Tropidophorus matsuii* Hikida, Orlov, Nabhitabhata & Ota, 2002)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Roi-Et Water Skink

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — เขตห้ามล่าสัตว์ป่าภูผาน้ำทิพย์ จังหวัดร้อยเอ็ด พิกัดที่จับตัวอย่าง 15° 53' N, 104° 18' E ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 350 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในจังหวัดร้อยเอ็ด (เขตห้ามล่าสัตว์ป่าภูผาน้ำทิพย์) (Hikida *et al.*, 2002)

สถานภาพ — ไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง มีสถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient) และเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย ตามการจัดของ Nabhitabhata & Chan-ard (2005)

หมายเหตุ — จิ้งเหลนห้วยภูผาน้ำทิพย์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Tsutomu Hikida (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) ดร. Nikolai L. Orlov (St. Petersburg ประเทศรัสเซีย) และ ดร. Hidetoshi Ota (University of the Ryukyus ประเทศญี่ปุ่น) ในปี พ.ศ. 2545 หรือ ค.ศ. 2002 (ดู Hikida *et al.*, 2002)

12. จิ้งเหลนห้วยเมอร์ฟี

(*Tropidophorus murphyi* Hikida, Orlov, Nabhitabhata & Ota, 2002)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Murphy's Water Skink

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — บ้าน Quang Thanh ตำบล Nguyen Binh จังหวัด Cao Bang พิกัดที่จับตัวอย่าง 22° 43' N, 105° 54' E ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 700-750 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศเวียดนาม (Hikida *et al.*, 2002)

สถานภาพ — ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศเวียดนาม (Hikida *et al.*, 2002)

หมายเหตุ — จิ้งเหลนห้วยเมอร์ฟีถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยอาจารย์จารุจินต์ ร่วมกับ ดร. Tsutomu Hikida (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) ดร. Nikolai L. Orlov (St. Petersburg ประเทศรัสเซีย) และ ดร. Hidetoshi Ota (University of the Ryukyus ประเทศญี่ปุ่น) ในปี พ.ศ. 2545 หรือ ค.ศ. 2002 (ดู Hikida *et al.*, 2002) เพื่อเป็นเกียรติแก่ ดร. Robert Murphy (Royal Ontario Museum ประเทศแคนาดา)

สัตว์ที่ถูกตั้งชื่อให้เป็นเกียรติแก่ ดร. จารุจินต์ นภีตะภัก

1. ปูจารุจินต์

(*Potamon jarujini* Ng & Naiyanetr, 1993)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Jarujin's Freshwater Crab

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดทางภาคเหนือ (Ng & Naiyanetr, 1993)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Yeo & Ng, 2007)

หมายเหตุ — ปูจารุจินต์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์จารุจินต์ นภีตะภัก โดย ดร. Peter Kee Lin Ng (National University of Singapore ประเทศสิงคโปร์) และ อาจารย์ไพบุลย์ นัยเนตร (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ในปี พ.ศ. 2536 หรือ ค.ศ. 1993 (ดู Ng & Naiyanetr, 1993) ต่อมาผลงานของอาจารย์ไพบุลย์ซึ่งได้ถูกตีพิมพ์ในเดือนพฤศจิกายน ของปี พ.ศ. 2550 ยังจัดให้ปูจารุจินต์อยู่ในสกุลเดิม (ดู Naiyanetr, 2007) แต่หลังจากนั้นหนึ่งเดือน คือในเดือนธันวาคม ผลงานของ Yeo & Ng (2007) ซึ่งได้จัดให้ปูจารุจินต์อยู่ในสกุลใหม่ คือสกุลปูจารุจินต์ (*Beccumon* Yeo & Ng, 2007) โดยให้หนึ่งในเหตุผลระบุว่า สกุล *Potamon* นี้เป็นสกุลของปูที่มีการแพร่กระจายส่วนใหญ่อยู่แถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมีรายงานการแพร่กระจายเพียงเล็กน้อยในทวีปเอเชียทางแถบตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศอินเดียเท่านั้น รายละเอียดดูใน Yeo & Ng (2007)

2. แมงมุมจารุจินต์

(*Liphistius jarujini* Ono, 1988)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Jarujin's Spider

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช” จังหวัดตาก ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 950 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดตาก (อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช) (Ono, 1988)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ปัจจุบันจัดเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Ono, 1988)

หมายเหตุ — แมงมุมจารุจินต์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์จารุจินต์ นภีตะภัก โดย ดร. Hirotugu Ono (National Science Museum ประเทศญี่ปุ่น) ในปี พ.ศ. 2530 หรือ ค.ศ. 1988 (ดู Ono, 1988)

3. แมลงช้างนทีตะกัญ

(*Coniocompsa nabhitabhata* Sziráki, 2002)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Nabhitabhata's Dusty-Wing

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช ปัจจุบันได้รับประกาศเป็นแหล่งสงวนชีวมณฑล (UNESCO Biosphere Reserves) อยู่ในท้องที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา แต่ Mahunka (2008) ระบุจังหวัดผิด (ระบุเป็นจังหวัดปราจีนบุรี) ดังนั้นทางผู้เขียนขอใช้โอกาสนี้แก้ไขการระบุจังหวัดของแหล่งตัวอย่างต้นแบบอย่างเป็นทางการในบทความชิ้นนี้

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดจังหวัดนครราชสีมา (สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช) (Sziráki, 2002)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Sziráki, 2002)

หมายเหตุ — แมลงช้างนทีตะกัญถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์จาร์จินต์ นทีตะกัญ โดย ดร. György Sziráki (Hungarian Natural History Museum ประเทศฮังการี) ในปี พ.ศ. 2545 หรือ ค.ศ. 2002 (ดู Sziráki, 2002)

4. บั้วราจารย์จินต์

(*Platyroptilon jarujin*, Papp in Papp, Merz & M. Földvári, 2006)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Jarujin Fungus Gnat

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — สวนพฤกษศาสตร์เขาช่อง จังหวัดตรัง

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดตรัง (สวนพฤกษศาสตร์เขาช่อง) (Papp *et al.*, 2006)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ปัจจุบันจัดเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Papp *et al.*, 2006)

หมายเหตุ — แมลงวันจารย์จินต์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์จาร์จินต์ นทีตะกัญ โดย ดร. László Papp (Hungarian Natural History Museum ประเทศฮังการี) ในปี พ.ศ. 2549 หรือ ค.ศ. 2006 (ดู Papp *et al.*, 2006)

5. ไرنกิตะภัก

(*Trichogalumna nabhitabhatai* Mahunka, 2008)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Nabhitabhata's Mite

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช ปัจจุบันได้รับประกาศเป็นแหล่งสงวนชีวมณฑล (UNESCO Biosphere Reserves) อยู่ในท้องที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา แต่ Mahunka (2008) ระบุจังหวัดผิด (ระบุเป็นจังหวัดปราจีนบุรี) ดังนั้นทางผู้เขียนขอใช้โอกาสนี้แก้ไขการระบุจังหวัดของแหล่งตัวอย่างต้นแบบอย่างเป็นทางการในบทความชิ้นนี้

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดจังหวัดนครราชสีมา (สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช) (Mahunka, 2008)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Mahunka, 2008)

หมายเหตุ — ไرنกิตะภักถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์จาร์จินต์ นกิตะภัก โดย ดร. Sándor Mahunka (Hungarian Natural History Museum ประเทศฮังการี) ในปี พ.ศ. 2551 หรือ ค.ศ. 2008 (ดู Mahunka, 2008)

6. ปาดจาร์จินต์

(*Rhacophorus jarujini* Matsui & Panha, 2006)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Jarujin's Tree Frog

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐาน” จังหวัดกาฬสินธุ์ พิกัดที่จับตัวอย่าง 104° 10' E, 16° 30' N ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 500 เมตร

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดกาฬสินธุ์ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐาน) (Matsui & Panha, 2006) และจังหวัดอุบลราชธานี (อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย) (Stuart *et al.*, 2006)

สถานภาพ — ยังไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและยังไม่ถูกจัดสถานภาพการคุกคาม ปัจจุบันเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย (Stuart *et al.*, 2006)

หมายเหตุ — ปาดจาร์จินต์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์จาร์จินต์ นกิตะภัก โดย ดร. Masafumi Matsui (Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น) และ ดร. สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ในปี พ.ศ. 2549 หรือ ค.ศ. 2006 (ดู Matsui & Panha, 2006)

7. ตุ๊กแกป่าจาร์จิ้นต์

(*Cyrtodactylus jarujini* Ulber, 1993)

ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ — Jarujin's Gecko (Nabhitabhata *et al.*, “2000” 2004)

แหล่งตัวอย่างต้นแบบ — “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว” จังหวัดหนองคาย

การแพร่กระจาย — ในปัจจุบันพบเฉพาะในประเทศไทยในจังหวัดหนองคาย (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว) (Ulber, 1993; Nabhitabhata *et al.*, “2000” 2004)

สถานภาพ — ไม่ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง มีสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) และเป็นสัตว์ถิ่นเดียวของประเทศไทย ตามการจัดของ Nabhitabhata & Chan-ard (2005)

หมายเหตุ — ตุ๊กแกป่าจาร์จิ้นต์ถูกตั้งชื่อวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์จาร์จิ้นต์ นภิตะภักดิ์ โดย ดร. Thomas Ulber (ประเทศญี่ปุ่น) ในปี พ.ศ. 2536 หรือ ค.ศ. 1993 (ดู Ulber, 1993)

ที่รวบรวมมาทั้งหมดนี้ ถือได้ว่า เป็นเพียงส่วนหนึ่งในผลงานที่หลากหลายตลอดชีวิตการทำงานของอาจารย์จาร์จิ้นต์ ซึ่งทางผู้เขียนได้รวบรวมเฉพาะในส่วน of สัตว์ชนิดใหม่ของโลก (new species) และสัตว์ชนิดใหม่ที่ถูกต้องชื่อให้เป็นเกียรติแก่อาจารย์จาร์จิ้นต์ เพื่อแสดงถึงคุณูปการประโยชน์ของอาจารย์ที่ได้มอบไว้ให้พวกอนุชนรุ่นปัจจุบันและรุ่นต่อ ๆ ไปไปใช้ในการแสวงหาความรู้ ในการพัฒนางานวิจัย การเรียน การสอน และการประยุกต์ใช้ข้อมูลในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของอาจารย์จาร์จิ้นต์ เพื่อให้เข้าใจถึงแก่นแท้และหลักการของคำว่า “วิทยาศาสตร์” อย่างแท้จริง อันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติในด้านต่าง ๆ สืบไป

ในฐานะลูกศิษย์ ผู้เขียนขอแสดงความระลึกถึงบุญคุณในการอบรมสั่งสอนของอาจารย์จาร์จิ้นต์ตลอดไป ไม่ว่าจะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม ขณะเดียวกันในฐานะนักวิจัย ผู้เขียนขอระลึกถึงและยอมรับในผลงานที่อาจารย์เพียรพยายามศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้แก่บุคคลอื่นตลอดชีวิตการทำงานของท่าน หากจะกล่าวไว้ว่า “ถ้าประเทศไทยไม่มี อาจารย์จาร์จิ้นต์ นภิตะภักดิ์ วันนี้อาจไม่มีนักวิจัยอย่างพวกเราหลายๆ คน ก็เป็นไปได้” คำกล่าวนี้คงไม่ผิดจากความเป็นจริงนัก

คำนิยม

ผู้เขียนขอขอบคุณ ดร. Bryan L. Stuart ที่กรุณามอบภาพป่าจาร์จิ้นต์ ให้ใช้ในบทความเรื่องนี้

- Bauer, A. M., M. Sumontha & O. S. G. Pauwels. 2008. A new red-eyed *Gekko* (Reptilia: Gekkonidae) from Kanchanaburi Province, Thailand. **Zootaxa** 1750: 32-42.
- Chuaynkern, Y., J. Nabhitabhata, C. Inthara, M. Kamsook & K. Somsri. 2005. A new species of the Water skink *Tropidophorus* (Reptilia: Squamata: Scincidae) from Northeast Thailand. **Thailand Nat. Hist. Mus. J.** 1: 165-175.
- Cox, M. J., P. P. van Dijk, J. Nabhitabhata & K. Thirakhupt. 1998. **A Photographic Guide to Snake and other Reptiles of Thailand and Southeast Asia**. Asia Books, Bangkok.
- Daly, J. W., N. Noimai, B. Kongkathip, N. Kongkathip, J. M. Wilham, H. M. Garraffo, T. Kaneko, T. F. Spande, Y. Nimit, J. Nabhitabhata & T. Chan-ard. 2004. Biologically active substances from amphibians: preliminary studies on anurans from twenty-one genera of Thailand. **Toxicon** 44: 805–815.
- Frost, D. R. 2008. Amphibian Species of the World: an Online Reference. Version 5.2. American Museum of Natural History, New York, USA. Available sources : <http://research.amnh.org/herpetology/amphibia/index.php>, July 15, 2008.
- Grismer, L. 2006. A new species of *Ansonia* Stoliczka 1872 (Anura: Bufonidae) from Central Peninsular Malaysia and a revised taxonomy for *Ansonia* from the Malay Peninsula. **Zootaxa** 1327: 1-27.
- Grossmann, W. & T. Ulber. 1990. Ein neuer Gecko aus Zentral-Thailand: *Gekko siamensis* sp. nov. (Reptilia: Sauria: Gekkonidae). **Sauria** 12: 9-18.
- Hallermann, J. & W. Böhme. 2003. A reinterpretation of the agamid genus *Mantheyus* Ananjeva & Stuart, 2001, as a junior synonym of *Ptyctolaemus* Peters, 1864, with comments on the problem of monotypic genera. **Hamadryad** 27: 262-265.
- Hennig, W. 1950. **Theorie der Grundlagen einer Phylogenetischen Systematik**. Deutscher Zentralverlag, Berlin.
- Hennig, W. 1966. **Phylogenetic Systematics**. University of Illinois Press, Urbana.
- Hikida, T., N. L. Orlov, J. Nabhitabhata & H. Ota. 2002. Three new depressed-bodied water skinks of the genus *Tropidophorus* (Lacertilia: Scincidae) from Thailand and Vietnam. **Curr. Herp.** 21: 9-23.
- Honda, M., J. Nabhitabhata, H. Ota & T. Hikida. 1997. A new species of *Dibamus* (Squamata: Dibamidae) from Thailand. **Raffles Bull. Zoo** 45: 276-279.

- Inthara, C., V. Laohachinda, J. Nabhitabhata, Y. Chuaynkern & P. Kumtong. 2004. Mouth part structures and distribution of some tadpoles from Thailand. **Thailand Nat. Hist. Mus. J.** 1: 55-78.
- Jaitrong, W. & J. Nabhitabhata. 2005. A list of known ant species of Thailand (Formicidae: Hymenoptera). **Thailand Nat. Hist. Mus. J.** 1: 9-54.
- Kupfer, A, J. Nabhitabhata & W. Himstedt. 2005. From water into soil: tropic ecology of a caecilian amphibian (Genus *Ichthyophis*). **Acta Oecologica** 28(2): 95-105.
- Lekagul, B., K. Askins, J. Nabhitabhata & A. Samruadkit. 1977. **Field Guide to the Butterflies of Thailand**. Association for the Conservation of Wildlife, Bangkok.
- Mahunka, S. 2008. A new genus and some other data of oribatids from Thailand (Acari: Oribatida). **Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae** 54 (2): 125–150.
- Manthey, U. & J. Nabhitabhata. 1991. Eine neue agame, *Ptyctolaemus phuwuaensis* sp.n. (Sauria: Agamidae), aus Nordost-Thailand. **Sauria** 13: 3-6.
- Matsui, M. & J. Nabhitabhata. 2006. A new species of *Amolops* from Thailand (Amphibia, Anura, Ranidae). **Zool. Sci.** 23: 727-732.
- Matsui, M., J. Nabhitabhata & S. Panhai. 1998. A new *Ansonia* from northern Thailand (Anura: Bufonidae). **Herpetologica** 54: 448-454.
- Matsui, M., J. Nabhitabhata & S. Panhai. 1999. On *Leptobrachium* from Thailand with a description of a new species (Anura: Pelobatidae). **Jap. J. Herpet.** 18: 19-29.
- Matsui, M. & S. Panha. 2006. A new species of *Rhacophorus* from eastern Thailand (Anura: Rhacophoridae). **Zool. Sci.** 23: 477-481.
- Matsui, M., W. Khonsue & J. Nabhitabhata. 2005. A new *Ansonia* from Isthmus of Kra, Thailand (Amphibia, Anura, Bufonidae). **Zool. Sci.** 22: 809-814.
- Nabhitabhata, J. & T. Chan-ard. 2005. **Thai Red Data: Mammals, Reptiles and Amphibians**. Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning, Bangkok.
- Nabhitabhata, J., T. Chan-ard & Y. Chuaynkern. “2000”2004. **Checklist of amphibians and reptiles in Thailand**. Office of Environmental Policy and Planning, Bangkok.
- Naiyanetre, P.2007. **Checklist of crustacean fauna in Thailand**. Office of Environmental Policy and Planning, Bangkok.

- Ng, P. K. L. & P. Naiyanetre. 1993. New and recently described freshwater crabs (Crustacea: Decapoda: Brachyura: Potamidae, Gecarcinucidae and Parathelphusidae) from Thailand. **Zoologische Verhandelingen** 284: 1-117.
- Ono, H. 1998. Liphistiid spiders (Araneae, Mesothelae) of northwest Thailand. **Bull. Natn. Sci. Sci. Mus., Tokyo** 14: 35-41.
- Ota, H. & J. Nabhitabhata. 1991. A new species of *Gekko* (Gekkonidae: Squamata) from Thailand. **Copeia** 1991(2): 503-509.
- Papp, L., B. Merz & M. Földvári. 2006. Diptera of Thailand: a summary of the families and genera with references to the species representations. **Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae** 52: 97-269.
- Pinratana, A. & J. Maes. 2003. **Lucanidae of Thailand**. Sunprinting Press, Bangkok.
- Schulte II, J. A., J. V. Vindum, H. Win, T. Thin, K. S. Lwin & A. K. Shein. 2004. Phylogenetic relationships of the genus *Ptyctolaemus* (Squamata: Agamidae), with a description of a new species from Chin Hills of western Myanmar. **Proc. Calif. Acad. Sci.** 55: 222-247.
- Stuart, B. L., Y. Chuaynkern, T. Chan-ard, & R. F. Inger. 2006. Three new species of frogs and a new tadpole from eastern Thailand. **Fieldiana: Zool., n.s.** 111: 1-19.
- Sziráki, G. 2002. Coniopterygidae (Neuroptera) from Thailand. **Folia Ent. Hungarica** 63: 53-64.
- Ulber, T. 1993. Bemerkungen über cyrtodactyline Geckos aus Thailand nebst Beschreibungen von zwei neuen Arten (Reptilia: Gekkonidae). **Mitt. zool. Mus. Berlin** 69: 187-200.
- Waengsothorn, S., J. Nabhitabhata & T. Moonchan. 2007. The ecological distribution of Thai endemic rodents with a new distributional range of *Niviventer hinpoon*. **Thailand Nat. Hist. Mus. J.** 2: 31-42.
- Wüster, W., R. S. Thorpe, M. J. Cox, P. Jintakune & J. Nabhitabhata. 1995. Population systematics of the snake genus *Naja* (Reptilia: Serpentes: Elapidae) in Indochina: multivariate morphometrics and comparative mitochondrial DNA sequencing (cytochrome oxidase I). **J. Evol. Biol.** 8: 493-510.
- Yeo, D.C.J. & P. K. L. Ng. 2007. On the genus "POTAMON" and allies in Indochina (Crustacean : Decapoda : Brachyura : Potamidae). **Raffles Bull. Zoo Supplement** 16: 273-308.